

FoB-gruppens studieresa till Oslo och Island den 15-20 juni 2000

I juni 2000 genomförde ksp:s FoB-grupp tillsammans med SCB en studieresa till Oslo och Island. Syftet med resan var att på plats studera hur FoB i Norge och Island planeras att genomföras med hjälp av lägenhetsregister samt hur användarna utnyttjar FoB-statistik och samarbetar med landets centralbyrå.

Deltagare på resan var från FoB-gruppen, dvs. Lennart Andermo, Visby, Bo Nyman, Stockholm, Leif Birgersson, Göteborg, Anders Olsson, Västerås, Ulla Jonson, Gävle, Marianne Toreblad, Helsingborg, Kenneth Hvarvenius, Malmö, och från SCB Åke Bruhn och Tomas Blomqvist (endast Oslo).

Torsdagen den 15 juni började studieresan i Oslo

Vid 10.30-tiden hade planen från Köpenhamn, Göteborg och Stockholm landat på Oslo Lufthavn Gardermoen och samtliga deltagare var på plats. Efter lite strul med bagaget, dels kom bagage till Oslo som skulle direkt till Reykjavik, dels var det några som inte hade fått checka in bagaget direkt till Reykjavik i Stockholm, tog vi snabbtåget direkt in till Oslo S för ett besök på statistisk sentralbyrå.

Minnesintryck från besöket på statistisk sentralbyrå i Norge (SSB)

Vistelsen på SSB inleddes med att projektledaren för folk- och bostadsräkningen, Paul Inge Severeide, berättade om att Norge kommer att genomföra en Folke- og Boligtelling under 2001 (FoB 2001). Han konstaterade inte utan viss befogad ironi att man har bättre och aktuellare statistik över såväl traktor- som värphönsbeståndet än över lägenhets- och hushållsstrukturen. Utan att orka bry sig om den svenska lantbruksstatistikens omfattning så är nog hans funderingar i allt väsentligt överförbara till Sverige – tyvärr!

Normännens upplägg av FoB 2001 är i stort sett det samma som vi diskuterar här hemma. Det innebär att man skall utnyttja sitt fastighetsregister, det så kallade GAB-registret (grunneiendom, adresse og bygning). Med hjälp av kommunala insatser skall detta register fräschas upp och kompletteras med adresser, lägenhetsnummer etc. Man kommer dock inte att skicka ut några enkäter till fastighetsägarna. Uppgifter om lägenheter och fastigheter hämtas i stället från antingen befintliga register eller från allmänheten via den personblankett som kommer att skickas ut inför FoB 2001.

Normännen tycks dessutom ha fått förståelse för att ett adressregister kan vara till stor nytta för olika sektorer i samhället och alltså inte bara spela en roll för FoB-statistiken.

I Norge kommer man att införa ett informationsbärande lägenhetsnummer. Det skall sättas upp på ytterdörrens kant för att det inte skall synas för personer som passerar på svalen. Detta lägenhetsnummer skall - precis som i Sverige - finnas i GAB-registret och det norska folkbokföringsregistret. Det senare heter DSF och är en förkortning av "Det sentrale folke-register". Det innebär att man också i Norge skall ange lägenhetsnummer när man byter bostad och folkbokföring.

I början av 1980-talet började norrmännen att fundera på att göra registerbaserade FoB:ar. Ett antal olika utredningar gjordes. Turerna känns kanske igen? Runt 1998 fick projektet negativ press på "storebror-ser-dig-temat". Med en saklig information till kritiker och allmänhet i övrigt lyckades SSB vända diskussionerna och för tillfället finns ingen integritetsdebatt i Norge - åtminstone ingen som är knuten till FoB.

Under ett andra pass på SSB berättade Coen Hendriks om boligtellings omfattning. Det framkom bland annat att blanketten inte är individanknuten utan skickas ut till "familjen" med en kontaktperson specificerad. Denne är väl att betrakta som huvudman eller bostadsföreståndare med vår svenska FoB-terminologi. Totalt räknar man med att skicka ut 2,2 miljoner blanketter. Räkningstidpunkten är den 3 november 2001.

Från register hämtas uppgifter in om kontaktpersonens och familjemedlemmarnas namn. Frågorna på blanketten handlar om adressen, lägenhetsnummer, uppgifter om byggnaden och den enskilda lägenheten samt om hushållets sammansättning.

SSB kommer att satsa stort på att publicera resultaten på nätet eller CD-ROM. Man pratar om fyra olika publiceringsnivåer. Nivå 1 är s.k. faktaark för "gemene man" i A4-format med ett urval av de viktigaste uppgifterna på lägst kommunnivå. Statistiken skall vara enkel att tolka och skall kunna tas fram via nätet. Nivå 2 är "vanliga" tabeller närmast jämförbara med de SAM-tabeller som ju finns från våra FoB:ar och i SCB:s statistikpaket. Variabelinnehållet i nivå 2-tabellerna är låst. Nivå 3 är s.k. databasprodukter vilket ger användaren möjlighet till egna flexibla lösningar. Databaserna kan fås på nätet eller på CD-ROM. Nivå 4 slutligen, kallar norrmännen Oppdragsprodukter. Det rör sig om stora jobb för speciella behov – exempelvis samkörningar med andra databaser än de som hör till FoB. Men precis som i Sverige behöver man då få tillstånd från sin datainspektion.

Normmännen är tillfreds med att äntligen kunna påbörja en serie med registerbaserade FoB:ar. Spåren från FoB 1990 avskräcker. Den räkningen omfattade förutom sedvanliga demografiska variabler även uppgifter om utbildning, inkomst och hushållssammansättningen. Det tråkiga var att det inte var en totalräknad FoB. I vissa småkommuner – som inte var överdrivet intresserade av resultaten – räknades visserligen alla personer men i t.ex. Oslo så omfattade urvalet enbart 8,5%. Det innebar att man där inte kunde få fram någon delområdesstatistik. Det i sin tur begränsade förståelsen av användningen av FoB 1990 högst avsevärt.

Totalkostnaderna för en register-FoB beräknas i Norge till 187 SEK mkr och i Sverige till 301 SEK mkr. Jämförelsen är emellertid lite haltande, då det ingår olika uppgifter.

Leif Birgersson och Anders Olsson

Efter besöket på SSB hann vi med att se lite av Oslo, bl a Vigelandsparken, innan vi åter begav oss ut till Gardermoen för att sent på kvällen flyga mot Reykjavik.

Fredagen den 16 juni besöktes Statistics Iceland (Hagstofa) i Reykjavik

Efter diverse problem med flyget från Oslo landade vi kraftigt försenade på flygplatsen Keflavik i Reykjavik. Ytterligare problem mötte oss på flygplatsen i form av att ordförandens bagage inte fanns med på bandet.

Efter många diskussioner och lång väntan vid servicedisken visade det sig att bagaget kommit med ett tidigare plan och därför hade ställts undan i avvaktan på detta plans ankomst men glömts bort. Utanför flygplatsen mötte oss sedan en inhyrd chaufför/guide som under den en timmes långa färden från flygplatsen till vårt hotell i Reykjavik berättade om Island. Vid 4-tiden på natten (kl. 2 lokal tid) kom vi äntligen i säng och då var det fortfarande ljust så det var lite svårt att somna trots alla

strapatser samt att vissa av oss då varit på benen i närmare 24 timmar.

Fredagen den 16 juni hade vi ett inplanerat möte kl. 9.30 på Statistics Iceland (Hagstofa). Vårt besök startade med en promenad från vårt hotell i Reykjavik vid 9-tiden på morgonen i något kyligt väder (c:a 9 grader) och lätt duggregn. Lite innan utsatt tid anlände vi till Hagstofa där vi blev mottagna av biträdande generaldirektören (Deputy Director-General) Eiríkur Hilmarsson som välkomnade oss. Mötet inleddes med en rundvandring i huset kombinerat med information om de olika avdelningarna. På Statistics Iceland, som är ett eget ministerium, är det totalt 80 personer anställda. Många av handläggarna på ministeriet pratade ett nordiskt språk eftersom de studerat i något av de nordiska länderna. Självt hade Eiríkur Hilmarsson studerat i USA och han kunde inget nordiskt språk, vilket han själv upplevde som en nackdel ibland, så därför hölls mötet på engelska.

En av avdelningarna som vi passerade vid vår rundvandring, var Manntals-skrifstofa (folkbokföringsbyrån) med 20-talet anställda. Till skillnad från SCB är en av Statistics Islands uppgifter nämligen att sköta folkbokföringen i landet. Här på avdelningen kontrollerar och registrerar man bl a alla flyttningar både inom och till/från Island. Vid vår rundvandring fann vi också en mycket intressant blankett. Denna blankett användes för att registrera sig som "ovigd" sammanboende. Av vilken orsak man gjorde en sådan anmälan, fick vi ingen förklaring till.

Eiríkur Hilmarsson inledde med en historisk tillbakablick och lite allmänt om Statistics Iceland och Island. Under åren har man sammanlagt haft tre generaldirektörer under perioderna 1914-1950, 1951-1985 och från och med 1986 så är det den nuvarande generaldirektören som är chef. För tio år sedan fattade man ett beslut om att bygga upp ett nytt institut och man anser nu att det är viktigt att man slutför detta arbete. Som ett resultat av detta har man därför de senaste tio åren ansett att det varit väsentligt att rekrytera folk och de tre senaste åren har man inriktat sig på att försöka rekrytera yngre personer. Viktiga egenskaper som prioriteras hos medarbetare är kompetens och forskningserfarenheter. För tillfället har man problem med att folk slutar och får anställning på andra ställen (privat).

Precis som i andra länder flyttar befolkningen till storstan. På Island flyttar alla till Reykjavik. Hit kommer både lågutbildade, oftast utlänningar från Asien som börjar arbeta inom servicenäringen, och välutbildade. Att alla vill bosätta sig i Reykjavik ses som ett problem för landet och nu pratar man om att utlokalisera statliga myndigheter till resten av landet. För Statistics Island har flyttningsproblematiken medfört att kommunerna enbart efterfrågar befolknings- och flyttstatistik och ingenting annat hos dem. Många som vill studera till högre utbildningar har inga möjligheter till detta på Island utan tvingas studera utomlands. För att underlätta och uppmuntra till studier så erbjuds studenterna nu möjligheter till att ta fördelaktiga studielån. Nu förtiden ses studier utomlands som en tillgång för Island eftersom de flesta kommer tillbaka inom fem år. Fördelen är då att man fått erfarenheter och nya intryck samt skaffat sig kontakter i de länder där man studerat. Detta uppskattas av de många nya internationella företag inom framför allt bioteknik och högteknologi som etablerar sig på Island.

Det var först 1986 som man började jobba mer modernt då man införskaffade sin första persondator. Men fortfarande var det mest handarbete. Nu har man påbörjat ett arbete med att utveckla det statistiska kontoret och att bygga upp egna register. Tidigare gjordes inga försök att använda material från andra register som input i nya register som byggdes upp. Nu har det blivit allt vanligare att skapa nya register genom att använda annat material. Man försöker också att använda Internet så mycket som möjligt för publicering av data. Det slutliga målet är att så fort som ett material publiceras i tryckt form så skall det också finnas publicerat på Internet. Det material som presenteras på Internet skall vara gratis så långt det är möjligt men inledningsvis så tvingas man kanske ta lite betalt. Användare av de produkter som publiceras är olika intressegrupper såsom politiker, kommuner, forskare, studenter, fiskare m fl. Förra året påbörjades ett nytt stort projekt om fiskerinäringen och industriell produktion av fisk.

Efter denna allmänna inledning så kom vi in på dagens egentliga huvudämne, som var folk- och bostadsräkningar och då speciellt förberedelserna inför Islands nästa folk- och bostadsräkning. År 1703 genomfördes Islands första räkning som följdes av ytterligare fyra räkningar under detta århundrade. Därefter genomfördes räkningar 1801 och 1835 samt från och med 1860 vart tionde år.

Den senaste folk- och bostadsräkningen var 1981 och resultaten från denna har ännu inte publicerats på grund av för dålig kvalitet. Anledningen till detta är att man vid detta tillfälle var dåligt förberedd och att man gjorde en traditionell räkning. Man fick därför många missade och felaktiga data samt inkonsekventa svar. Efter detta följde en lång procedur med att

men då hade man beslutat att denna skulle bli registerbaserad. Men registerarbetet var inte klart så man beslutade att flytta fram räkningstillfället till år 2001.

I dagsläget har man planerat en ytterligare framflyttning till år 2006 på grund av att alla register fortfarande inte är klara. Det är först nu som den nya databasen är klar så att man skall kunna göra tabeller. Inputen i den nya registerbaserade räkningen kommer från många olika register bland annat från folkbokföringen, skatteregistret, arbetslöshetsregistret osv. För närvarande finns inget komplett utbildningsregister men delar till ett sådant register finns i ett annat register som skapades vid räkningen 1981. Denna statistik är inte prioriterad men kan vid behov tas fram via enkätundersökningar. Det finns inte heller något register för att få fram familjestatistik utan den bästa källan här är arbetskraftsundersökningarna (labourforce).

Nästa räkning som är planerad till år 2006 kommer att bli större och innehålla fler variabler. Räkningen kommer att genomföras utifrån en kombination av registermaterial och material från större undersökningar. Vid Statistics Iceland anser man att denna kombination är viktig för att kunna förklara vissa oklarheter.

Tidigare har man också haft problem med viss lagstiftning som varit olika ute i kommunerna. Men nu är besluten tagna och lagstiftning finns för en registerbaserad folk- och bostadsräkning. Detta innebär att alla personer framöver kommer att bli registrerade på lägenhet precis som förslaget ligger i Sverige. Man kommer också att få tillgång till uppgifter om fastigheten och de variabler som är kopplade till denna. När det gäller integritet så har det inte varit någon diskussion om detta på Island.

Mötet avslutades med att Eirikur Hilmarsson konstaterade att regeringen på Island har understött ett IT-samhälle men Statistics Iceland menar att det inte räcker med bara tillgång till maskiner och mjukvara. Materialet är minst lika viktigt och Statistics Iceland har inte alltid fått del av detta. Men man måste också komma ihåg att det här med information är lite tudelat. Det är viktigt med information men samtidigt får det inte vara för mycket. En bra slutsats av den avslutande diskussionen är att: Information skall finnas för den som vill ha den och möjlighet skall ges att kunna ta ut den på det sätt som personen vill.

Avslutningsvis så höll FoB - gruppens ordförande Anders Olsson i tackceremonin och överlämnade våra medhavda gåvor till värden.

Därefter gjordes en utflykt till Blue Lagoon och ett dopp i en "bassäng" där vattnet värmts upp från överskottet från ett närliggande värmekraftverk. Temperaturen i vattnet var mellan 37 och 42 grader. Det passade ganska bra eftersom utomhustemperaturen var under 10 grader och det regnade och blåste kraftigt.

Efter badet i Blue Lagoon var vi i form att ha ett kortare arbetsmöte och diskutera KSP:s remiss om FoB-lagen. Eftersom Bosse, Ulla, Leif och Kenneth ändå skall skriva remisser för sina resp kommuner fick de i uppdrag att tillsammans skriva KSP:s också.

Lördagen den 17 juni åkte vi från Reykjavik till Akureyri, en resa på ca 40 mil

Lördag morgon, för övrigt Islands nationaldag, skulle hyrbilen, en fyrhjulsdriven Toyota med plats för nio personer, levereras till hotellet kl 9. När vi hade väntat ca 45 minuter och ringt ett antal samtal till hyrbilsfirman, dök en kille upp från densamma och talade om att bilen inte alls skulle levereras till hotellet, utan att den skulle hämtas upp vid Reykjavik city airport. Anders och Kenneth åkte med och hämtade bilen. Ca en och en halv timme försenade gav vi oss iväg i den splitternya bilen (hade endast gått 35 km). Nu skulle vi ut på väg 1, som går runt hela Island, och det var mycket dividerande om mot "vad" vi skulle åka för att komma åt rätt håll. Vi klarade dock att komma ut ur Reykjavik och styrde kosan norrut längs Islands västkust. Efter ca 2,5 mil körde vi genom den ca fyra km långa Hvalfjörður-tunneln, som går under fjorden med samma namn.

Vi fortsatte vår resa genom ett fascinerande landskap till Borgarnes, där vi till slut fann ett mycket bra ställe att rasta på. Vi drack kaffe och bytte chaufför. Efter Borgarnes svängde nu vägen av från kusten och följde Norðuru-dalgången. Här passerade vi bl a gården Svignaskarð, vilken en gång ägdes av Snorri Sturluson. När vi kom till Blönduós, vek vi av från väg 1 och körde ytterligare någon mil norrut längs Húna fjörður för att därefter köra över Skagheiði, på en smal, ibland närmast obefintlig grusväg, till Skagafjörður. Att åka genom detta karga landskap, mycket likt våra svenska fjäll, var en otrolig upplevelse.

Vi tog oss nu tillbaka ut på väg 1 och fortsatte vår färd mot Akureyri över Öxnadalshéiði och genom Öxnadalur-dalgången. Samma dalgång som vi ett par dagar senare skulle komma att flyga genom vid vår resa från Akureyri.

I Akureyri, vid Islands längsta fjord Eyjafjörður, pågick firandet av nationaldagen för fullt. Vi besökte emellertid först den Botaniska trädgården, den nordligast belägna på jordklotet, innan även vi deltog i firandet. Det var mycket folk ute i det vackra vädret, särskilt på Rådhusorget, där en del scenframträdanden ägde rum.

Islands nationaldag avslutades med ett fyrverkeri under midnattssolen.

Söndagen den 18 juni åkte vi från Akureyri till Mývatn, en resa på ca 20 mil

Innan vi denna dag lämnade Akureyri, hade någon pratat med de sina hemma i Sverige, och då fått reda på att det hade varit jordbävning på lördagen i närheten av Reykjavik. Det hade vi ingen a-a-ning om, eftersom vi knappt tittade på tv under vår Islandsvistelse, fast det var fotbolls-EM.

Vi åkte nu vidare längs väg 1 mot Mývatn. Landskapet var fortfarande lika kalt som tidigare, om än det var betydligt mer grönska runt Akureyri, som sägs vara Islands grönaste stad. Längs vägkanterna såg vi emellertid Lupiner. Lupinerna hade hämtats från Kanada och såtts längs vägarna för att hålla kvar den lilla jord som fanns. Det första stoppet på dagens resa skedde vid det mäktiga vattenfallet Goðafoss – Gudarnas vattenfall. Legenden berättar att Thorgeir goði, som genomdrev kristendomens införande på Island, kastade sina gamla gudabilder i vattnet här, därav namnet.

Vi fortsatte nu vår resa mot Mývatn, som är en insjö med ett max djup på 4,5 m och med ett mycket rikt fågelliv. Vid Mývatn känner man verkligen av den vulkaniska aktiviteten på Island. Vi åkte därför först till Námaskarð, ett område med svavelkällor där svavel togs redan på medeltiden. Här bubblade det i svavelpömlarna och het vattenånga pös ur marken. Det var mycket varmt både på marken och i luften, så här gällde det att följa de markerade stigarna. Svaveldoften låg tung över nejden.

Vi åkte vidare till Kraflaberg, där man har byggt ett jordvärmeverk. Där tittade vi på kratern Víti och tog en promenad kring lavafälten vid Leirhnjúkur. Det senaste vulkanutbrottet ägde rum här så sent som 1984. Vi fortsatte vår resa genom detta märkliga landskap och kom till några hetvattengrottor, Grjótagjá, där man tidigare kunde bada. Numera är visst vattnet närmare 50 grader varmt varför det är förbjudet, men annars hade det varit ganska skönt med ett värmande dopp i regnvädret.

Vi såg den 150 m höga Hverfjall, som är en 2500 år gammal explosionskrater med en diameter på 1 km, på långt håll. Vi tog en promenad upp på den, men på grund av regnet såg vi inte så mycket. Vid vackert väder skall det annars vara en fin utsikt därifrån. Något som man absolut måste besöka om man är vid Mývatn är Dimmuborgir, vilket vi naturligtvis också gjorde. Vid Dimmuborgir skapade lavan för ca 2000 år sedan ett ovanligt raukliknande landskap med höga torn, valv och gångar.

Nu började dagen gå mot kväll, varför vi ställde färden mot Laugar, där vi skulle övernatta. Innan middagen med typiska isländska rätter, som kokt lamm med rödkål, var vi några som tog oss en värmande simtur i hotellets simbassäng.

En ovanlig dag i naturgeografins tecken var till ända.

Marianne Toreblad

Måndagen den 19 juni besökte vi Akureyri kommun

Tidigt på morgonen satte vi oss ånyo i bilen för att åka från Laugar till Akureyri och dess stadshus. Där mottogs vi av Gunnar Frimansson, som är projektledare för den omorganisation som pågår i kommunen bl a som en konsekvens av att kommunen tar över vissa statliga uppgifter samt Herman Sigfridsson med ett långt förflutet i kommunen, bl a inom fritidssektorn.

Efter presentation av mötesdeltagarna fick vi veta bl a att kommunen – i likhet med andra isländska kommuner – för befolkningsregister. Dessa register förs parallellt inom Hagstofa och ett problem här är att flyttningar kan meddelas från allmänheten antingen till den centrala myndigheten eller till kommunen. Bästa kvaliteten på flyttredovisningen har elverket, eftersom ingen vill betala för el där man inte bor.

Kommunens register innefattar sedvanliga befolkningsregisteruppgifter förutom detaljerad adress. Ändå finns ett system med lägenhetsregistrering/numrering inom kommunen – inom en annan avdelning än den som för folkregistret. Planeringsavdelningen och byggnadstekniska avdelningen (som vi besökte kort) har fastighetsregister – och håller på att utveckla registerhanteringen av lägenheter.

Man hoppas på en utveckling av tekniken för registren så att de kan samköras och redovisningar kan ske bl a med hjälp av GIS. Statistik motsvarande hushållsdelen i en FoB borde kunna tas fram lokalt på den grunden.

Vi gick också in en del på kommunernas uppgifter och svårigheten för de mycket små kommunerna att klara de krav som ställs på dem i ett modernt samhälle. En successiv sammanslagning av kommuner sker därför. Ett antal kommuner runt fjorden Eyjafjörður samverkar redan på en rad områden.

Efter mötet med representanterna för kommunen fick vi en guidad tur i staden med buss. Under rundturen fick vi veta lite mer om själva staden. Akureyri är med sina 15 000 invånare Islands tredje stad och den största utanför Reykjaviksområdet. Akureyri är ett centrum för handel och industri. Staden fungerar också som centralort för norra Island och har en viktig roll inom sjukvård, undervisning och kultur. Klimatet är förvånansvärt mildt och växtligheten frodigare än i Reykjavik. Akureyri ligger på samma breddgrad som Luleå.

I Akureyri har den isländska kooperationen, KEA (Kaupfélagið Eyjafirdinga Akureyrar), sitt högkvarter och flera fabriker. Hotellet där vi bodde ägdes t ex av KEA. På Island skiljer man inte på producent- och konsumentkooperation som här i Sverige. Producenter och konsumenter samsas i en organisation. För 30 år sedan ägde KEA nästan all verksamhet i Akureyri.

Sedan 1987 har Akureyri ett universitet med utbildningar inom bl a fiskeridrift, hälsovård och IT. För närvarande studerar ca 500 personer vid universitetet.

Akureyri har också en nästan helt ny ishall, som Herman Sigfridsson stolt pekade ut för oss. Där huserar ett av Islands två ishockeylag. Det andra finns i Reykjavik. Ingen stor serie precis.

Som avslutning bjöds vi på en fin lunch. För det enormt fina mottagande vi fick i Akureyri får vi kanske också tacka Västerås som har Akureyri som sin isländska vänort.

Efter studiebesöket gjorde vi oss snabbt i ordning för en egen utflykt med bilen i det vackra vädret. Vi åkte längs Eyjafjörður ut till Dalvík, för övrigt Lunds vänort, där vi tog färjan ut till ön Hrísey, som är den näst största ön utanför isländska fastlandet. Där finns ett samhälle med några hundra invånare och många fåglar. Vi gjorde en promenad över ön. Man fick känslan av att gå på en fjällhed eftersom fjälltoppar syntes på båda sidorna av fjorden. Vi såg och hörde en hel del fåglar av vilka Åke identifierade bl a enkelbeckasin och ljungpipare. Efter promenaden åkte vi med färjan tillbaka till bilen och fortsatte norrut.

Vi började köra längs en brant bergsväg, men när vi möttes av nedfallna klippblock och en skylt på isländska som vi inte förstod ett ord av, fann vi det bäst att vända och åka genom en mycket smal tunnel genom berget till Ólafsfjörður istället. I Ólafsfjörður hängde torkad fisk i långa rader som Leifur noggrant studerade samtidigt som Atlantvågorna rullade in mot stranden.

På kvällen åts avskedsmiddag på en liten indonesisk restaurang. Vi beställde olika rätter och smakade av varandra och åt mycket ris därtill. Vädret var fortfarande vackert när vi beundrade midnattssolen i hamnen innan vi gick tillbaka till hotellet.

Tisdagen den 20 juni åkte vi tillbaks till Sverige via Reykjavik

Innan flyget gick till Reykjavik hann vi titta lite i affärerna i Akureyri och göra av med våra sista isländska kronor på bl a mildur ostur. (Vid det här laget trodde vi oss kunna lite isländska.) Vädret var soligt och vackert även idag så vi fick en fin flygtur över Island ner till Reykjavik. Från inrikesflygplatsen åkte vi sedan taxi ut till Keflavik. Där vi sedan åkte med olika flyg tillbaka hem till det varma Sverige (+29° på Kastrup kl. 21) efter att ha haft några mycket givande och trevliga dagar tillsammans på Island.

Ulla Jonson och Lennart Andermo